

11.11.2024.

Smanjimo rizik od poplava kroz Vepar

Osim ljudi, sustava, infrastrukture i tehnologije, jedan od bitnijih segmenta jačanja otpornosti obrane od poplave su projekti namijenjeni upravljanju rizicima od poplava. U Republici Hrvatskoj je u proteklih desetak i više godine provedeno niz projekata s kojima je poboljšan sustav zaštite od poplava, i to kroz podizanje novih i obnovu postojećih nasipa, gradnju infrastrukture na lokalnoj i nacionalnoj razini, ali i kroz opremanje i uvođenje novih tehnologija. Upravo je "Vepar" jedan od takvih projekata nacionalne razine kojim će se unaprijediti sustav za hidrološko praćenje površinskih voda u RH, a kroz nabavu i instalaciju opreme, radove na uređenju postaja te kroz uspostava NUS-a (nadzorno upravljačkog sustava) na kontrolabilnim RiZVG i hidrološkim postajama. Što će "Vepar" konkretno donijeti sustavu obrane od poplava pojasnio nam je **Ivan Rosandić** iz Hrvatskih voda.

Što je to Vepar?

Projekt unaprjeđenja negrađevinskih mjera upravljanja rizicima od poplava u Hrvatskoj "Vepar", punog naziva 'Vodno ekološko praćenje, analize i rješenja', usmjeren je na provedbu mjera za unaprjeđenje upravljanja rizicima od poplava, a sufinancira se EU sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) kroz Operativni program "Konkurentnost i kohezija 2014.-2020." (OPKK 2014-2020), u okviru Prioritetne osi 5 Klimatske promjene i upravljanje rizicima, Investicijskog prioriteta 5b- Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama, te Specifičnog cilja 5b1 Jačanje sustava upravljanja katastrofama. Iza ovog poduzetog stručnog pojašnjenja i svrhe EU projekata 'krije' se posao kojim će se povećati točnost i kontinuitet hidroloških mjerenja i dojava podataka te uspostaviti nadzorno upravljački sustav (NUS), kroz implementaciju upravljačkih uređaja i podizanja razine sigurnosnog pristupa objektima crpnih stanica.

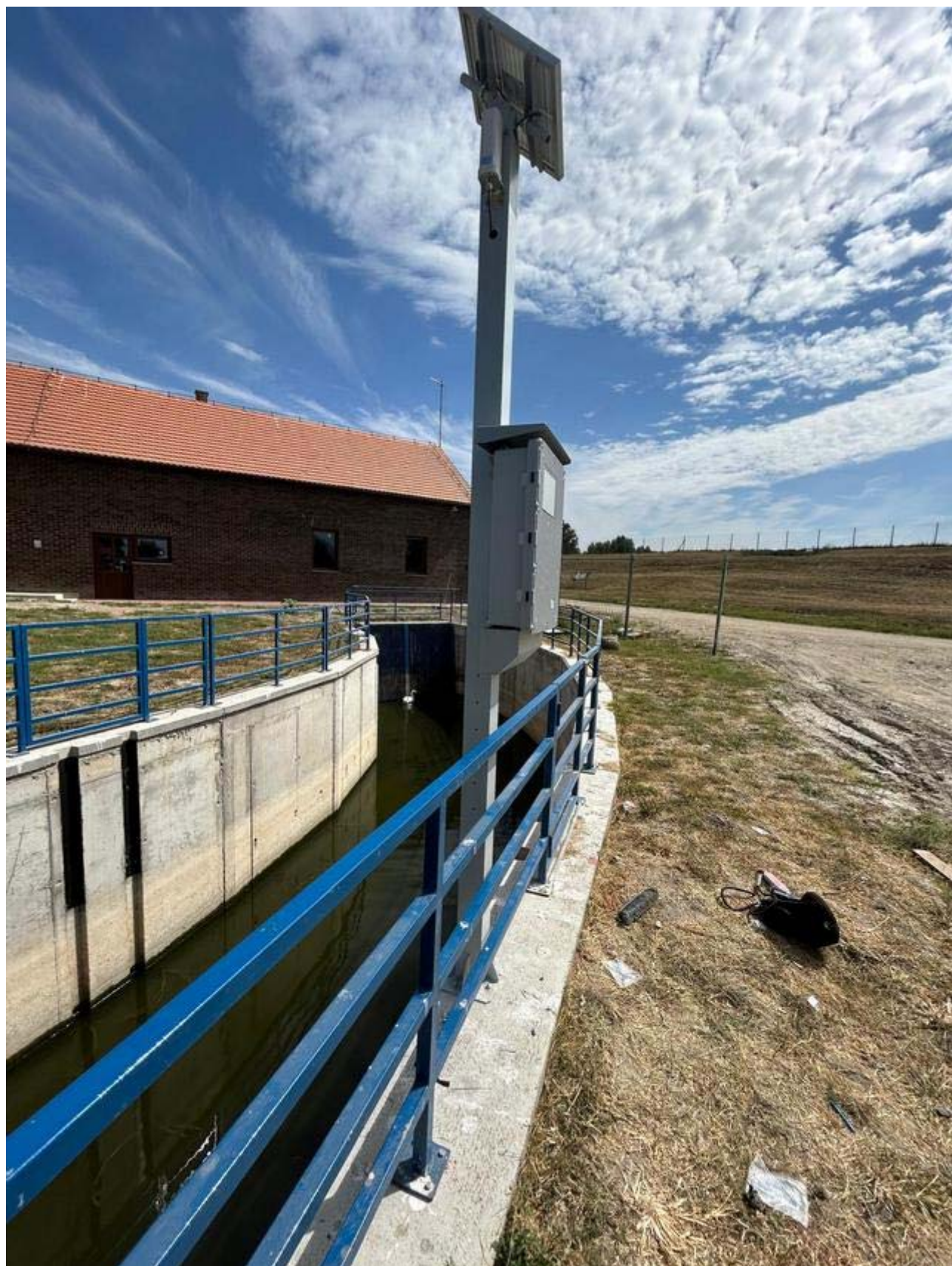
„Provedbom Projekta osiguravaju se i sistematiziraju nedostajući hidrološki i morfološki podaci o slivovima, vodotocima, regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, modernizira se i dograđuje mreža hidroloških mjernih postaja, poboljšavaju prognostički modeli, te se

primjenom niveliranih podataka izrađuju tehnička i studijska dokumentacija za upravljanja rizicima od poplava. Također, projektom Vepar osigurava se i nabavlja potrebna oprema za pravovremeno i učinkovito djelovanje pri primjeni aktivnih mjera obrane od poplava. O aktivnostima projekta, kao i upravljanju rizicima od poplava, kroz razna planirana događanja educira se i informira javnost. Projektom se provode i druge povezane aktivnosti koje će doprinijeti unaprjeđenju vodno-ekološkog praćenja, analiza i rješenja u cilju smanjenja rizika od poplava na vodnim područjima Republike Hrvatske“, istaknuo je Rosandić o projektu koji provode Hrvatske vode kao vodeći partner te Državni hidrometeorološki zavod, kao projektni partner. Vepar je vrijedan 33.194.046,72 eura. Od toga je 85 posto sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a preostalih 15 posto sufinanciraju partneri Hrvatske vode i DHMZ. Projekt se provodi na cijelom području RH, odnosno obuhvaća provedbu negrađevinskim mjera smanjenja rizika od poplava na slivnim vodnim područjima u svih 14 županija NUTS2 REGIJE - Kontinentalne Hrvatske i 7 županija NUTS2 REGIJE – Jadranske Hrvatske, pri čemu je udjel provedbe projekta u pojedinoj županiji - 4,76 posto.

Hidrološko-mjerni sustav

Planirane negrađevinske mjere projekta "Vepar", provodile su se kroz sljedeće elemente projekta: Prikupljanje i analiza podataka za upravljanje rizicima od poplava; Unaprjeđenje studijskih i modelskih osnova za upravljanje rizicima od poplava; Unaprjeđenje sustava za

prognoziranje poplava; Unaprjeđenje sustava za hidrološko praćenje površinskih voda; Unaprjeđenje sustava za praćenje i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina (RiZVG); Oprema za obranu od poplava; Unaprjeđenje sustava za informiranje javnosti i educiranje dionika; Unaprjeđenje centara za upravljanje rizicima od poplava; Analiza svih provedenih aktivnosti 1. faze; Promidžba i vidljivost projekta i Upravljanje projektom.

Kada završi kompletan posao s Veprom, što se očekuje početkom 2025. godine, Republika Hrvatska će imati hidrološko-mjerni sustav koji čini nadzorno upravljački centar obrane od poplava na lokaciji Vukovarska (Zagreb) s uključenih 7 kontrolnih centara (VGO). Svrha centra je prikupljanje, spremanje i obrada podataka s crpnih stanica i hidroloških postaja. Nadalje, odrađena je revitalizacija automatike i uspostava tehničke zaštite na 24 crpne

stanice diljem RH, a odrađena je i uspostava mjernih mjesta na 635 lokacija diljem RH (Status - 95% završenih stanica, studeni 2024.).

„Projekt 'Vepar' predstavlja 'kratkoročnu' komponentu Programa upravljanja rizicima od poplava u RH, čiji je koncept zasnovan na Strategiji upravljanja vodama i Planu upravljanja rizicima od poplava. Provedbom negrađevinskih mjera kroz projekt 'Vepar' očekuje se postizanje smanjenog rizika od poplava u RH za 7% u odnosu na postojeće stanje“, ističe naš sugovornik benefite rezultata projekta u koje su, osim Hrvatski voda i DHMZ-a, sudjelovale tvrtke Končar – Digital, KING ICT i Siemens.

„Uspostavljanje modernizirane motriteljske mreže omogućit će praćenje potrebnih hidroloških podataka te dati reprezentativniji ulazni podatak o stanju hidroloških parametara za potrebe operativne obrane od poplava, rada hidroloških, hidrauličkih i prognostičkih modela i procjenu očekivanih klimatskih promjena“, navodi još Rosandić o projekti kojim je znatno povećati točnost i kontinuitet hidroloških mjerenja i dojave podataka riječnih tokova i površinskih voda u RH. Uz meteorološke i prognostičke podatke, senzorika i motrenje su procesi koji operativni pomažu u pripremi i provedbi mjera obrane od poplava.

Dražen Najman

(Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije u okviru Programa poticanja novinarske izvrsnosti)

(Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora)